

Ed. 161. Frumvarp til laga [123. mál]

um breyting á lögum nr. 79 23. desember 1975 um aukatekjur rikissjóðs.

(Lagt fyrir Alþingi á 98. löggjafarþingi 1976.)

1. gr.

1. mgr. 7. gr. laganna orðist svo:

Í öllum þeim búum, sem skiptaráðandi eða skiptaforstjóri án dómsvalds fer með, skal greiða skiptagjald $1\frac{1}{2}\%$ af öllum eignum búans — þar með talin búshelpt maka — án tillits til skulda er á því hvíla.

2. gr.

1. mgr. 16. gr. laganna orðist svo:

Fyrir að þinglýsa skjölum, sem eru eignarheimild fyrir eða leggja haft á fasteignir, skip eða lausafé, skal gjalda í hlutfalli við fjárhæð þá, er skjalið hljóðar um, eins og hér segir: Þegar fjárhæðin er 100 000 kr. eða minni 2 000 kr. og síðan 500 kr. fyrir hver hundrað þúsund eða brot úr þeirri fjárhæð sem umfram er. Skráningargjald fyrir kaupmála skal þó vera 150 kr. af hverjum hundrað þúsundum og broti af þeirri fjárhæð umfram fyrstu 100 000 kr. Af afsölum fyrir fasteignum skal gjaldið þó vera 75 kr. af hverjum hundrað þúsundum og broti af þeirri fjár-

hæð unfram fyrstu 100 000 kr. Fyrir þinglýsingu skjala með veði í framleiðsluvörum sjávarútvegs, landbúnaðar eða iðnaðar skal greiða 240 kr. fyrir hver hundrað þúsund eða brot af þeirri fjárhæð umfram fyrstu 100 000 kr.

3. gr.

Lög þessi öðlast gildi 31. desember 1976.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Samkvæmt núgildandi lögum um aukatekjur ríkissjóðs er meginreglan við ákvörðun þinglýsingargjalds sú, að gjaldið er reiknað af raunverulegri verðhæð þeirra skjala sem þinglýsa skal. Þannig á sem meginreglu að leggja til grundvallar söluverð fasteigna þegar um er að ræða þinglýsingu eignarheimildar fyrir henni. Komi söluverð hins vegar ekki fram af skjali því, sem þinglýsa skal, eða verði ekki ráðið af því á annan hátt, t. d. af verðhæð yfirtekinna skulda, er fasteignamat viðkomandi eignar sá grundvöllur sem gjaldtaka miðast við.

Þegar núgildandi fasteignamat öðlaðist gildi í árslok 1971 var fasteignamat eigna nærri því að svara raunverði þeirra, þannig að ekki skipti verulegu máli hvort verðið var lagt til grundvallar gjaldtökunni. Eftir því sem frá hefur liðið hefur munur á fasteignamatsverði og raunverði hins vegar stöðugt aukist, og þar með munur á þinglýsingargjöldum, eftir því við hvorn stofninn var miðað. Það hefur því stöðugt færst í vöxt að verðhæðar sé ekki getið í eignarheimild fyrir fasteignum og er nú svo komið að í yfirgnæfandi meiri hluta tilvika er fasteignamatsverð lagt til grundvallar gjaldtöku.

Á þessu tímabili hefur raunvirði þinglýsingargjalda farið stöðugt lækkandi og þessi tekjustofn ríkissjóðs rýrnað að sama marki. Væri ekkert að gert vegna framreiknings á fasteignamati samkvæmt lögum nr. 94/1976 um skráningu og mat fasteigna fengist að nýju samræmi í gjaldtöku án tillits til þess hvort verðhæðar væri getið í viðkomandi skjali eða ekki. Um leið myndi raunvirði þinglýsingarkostnaðar komið að nýju á svipað stig og það var um áramót 1971 og '72. Eftir atvikum þykir þó ekki fært að láta gjöldin hækka svo verulega í einu lagi og er því lagt til að gjaldhlutfallið verði lækkað um helming. Breyting þessi hefur þau áhrif að gjaldtakan hækkar nokkuð í krónutölu miðað við það sem nú er, þegar fasteignamat er lagt til grundvallar, en lækkar hins vegar verulega ef raunverð viðkomandi eignar er viðmiðunarstofn gjaldsins.

Athugasemdir við einstakar greinar.

Um 1. gr.

Greinin skýrir sig sjálf með tilvísun til almennu athugasemdanna. Af 8. gr. laga nr. 79/1975 leiðir samkvæmt þessu, að skiptagjald verður $\frac{3}{4}\%$ af öllum eignum þeirra dánarbúa, sem á fyrsta skiptafundi eru framseld til einkaskipta.

Um 2. gr.

Lagt er til að lágmarksgjald fyrir þinglýsingu afsala verði óbreytt en gjald umfram það lækki úr 0.15% í 0.075%. Enn fremur er lagt til að framvegis gildi sérreglur um gjaldtöku vegna kaupmála sem hingað til hafa fylgt sömu reglum og afsöl af fasteignum.

Um 3. gr.

Samkvæmt auglýsingu fjármálaráðuneytisins er gildistökudagur hins nýja fasteignamats ákveðinn 31. desember 1976. Miðað er við sama gildistökudag þeirra laga sem breyta þarf vegna hins framreiknaða fasteignamats.